

Shrnutí – Institut stížnosti podle správního řádu

Rigorózní práce se zabývá problematikou zvláštního druhu stížnosti, kterým je stížnost proti určitému chování či postupu ve veřejné správě. Autor této práce stížnost obecně definuje jako individuální podání stěžovatele směřující k dosažení nápravy jím spatřovaných nedostatků. Prvek individuálnosti tento typ podání odlišuje od petic, pro které je naopak charakteristický zájem společný. Na rozdíl od práva petičního je však právní úprava stížností velmi problematická a nejednotná. Jedná se o pozůstatek dlouhodobě neřešeného stavu, kdy byly stížnosti upraveny kontroverzní vládní vyhláškou z roku 1958, k jejíž vydání tehdejší vláda vůbec nebyla zmocněna a která měla zároveň představovat dočasné provizorium. I přes pozdější polemiky ohledně její platnosti a závaznosti byla zrušena až k 1. lednu 2006, a to relativně bez náhrady. Do této doby docházelo k úpravě stížností v řadě zvláštních zákonů, ale obecná úprava scházela. Změnu měl přinést současný správní řád, který sice v původním vládním návrhu s touto úpravou vůbec nepočítal, ale v rámci pozměňovacích návrhů se do jeho textu tato problematika dostala. Ačkoliv by mělo být smyslem každého kodexu sjednocovat právní úpravu, v případě stížností se tomu tak nestalo a současný stav je stále charakteristický svou roztržitostí napříč právním řádem.

Cílem rigorózní práce je podání uceleného výkladu o stížnosti proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu se zaměřením na obecnou i zvláštní právní úpravu. Převážný důraz bude kladen zejména na úpravu obecnou, kterou autor podrobí kritickému zhodnocení s návrhem vlastního řešení případných nedostatků a hlavní přidanou hodnotou této práce by tak mělo být navržení optimálního řešení způsobu přijímání a vyřizování vybraného typu stížnosti. V zájmu naplnění zásady veřejné správy jako služby veřejnosti by měla právní úprava zaručovat převážně garanci rychlého a správného přijímání a vyřizování těchto podání, což se již při pouhém pohledu na stručnou a roztržitou právní úpravu jeví jako problematické. Zvláštní důraz bude při analýze platné právní úpravy i při úvahách *de lege ferenda* kladen na efektivitu a na reálné možnosti dotčených osob v takových případech, kdy úřední osoby nebo správní orgány poruší své povinnosti.